

A

1.(10p) Znaleźć granicę $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n^2 + 7n + 3} - \sqrt{n^2 + 2n + 8}$.

Rozwiązanie: $\dots = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^2 + 7n + 3) - (n^2 + 2n + 8)}{\sqrt{n^2 + 7n + 3} + \sqrt{n^2 + 2n + 8}} =$
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(5n - 5)/n}{(\sqrt{n^2 + 7n + 3} + \sqrt{n^2 + 2n + 8})/n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5 - 5/n}{(\sqrt{1 + 7/n + 3/n^2} + \sqrt{1 + 2/n + 8/n^2})} =$
 $\frac{5}{\sqrt{1 + \sqrt{1}}} = 5/2$

2.(15p) Znaleźć granicę $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{900} - x^{600} + 5x^{300} - 5}{8x^{900} - 8x^{600} + 4x^{300} - 4}$.

Rozwiązanie:

$\dots = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{600}(x^{300} - 1) + 5(x^{300} - 1)}{8x^{600}(x^{300} - 1) + 4(x^{300} - 1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{600} + 5}{8x^{600} + 4} = \frac{1 + 5}{8 + 4} = 1/2$

3.(20p) Ile rozwiązań ma równanie:

- a) $e^{2x} = 2x$?
- b) $e^{2x} = 2x + 1$?
- c) $e^{2x} = 2x + 2$?

Rozwiązanie:

badamy $f(x) = e^{2x} - 2x$. Pochodna $f'(x) = 2e^{2x} - 2 = 2(e^{2x} - 1)$. Dla $x < 0$ mamy $f'(x) < 0$, a dla $x > 0$ mamy $f'(x) > 0$. Czyli na $(-\infty, 0]$ f maleje, na $[0, \infty)$ rośnie, w 0 ma minimum, $f(0) = 1$. Stąd:

- a) $f(x) = 0$ nie ma rozwiązań,
 - b) $f(x) = 1$ ma jedno rozwiązanie (minimum),
 - c) $f(x) = 2$ ma 2 rozwiązania (po jednym na każdej półprostej, co wynika z tw. Darboux zastosowanego do naszej ciągłej i monotonicznej na tych półprostych funkcji).
-

4.(20p) Zbadać funkcję (zera, przedziały monotoniczności, przedziały wypukłości, ekstrema lokalne, granice w końcach dziedziny). Naszkicować wykres. $f(x) = x^4 - 4x^2 + 3$.

Rozwiązanie: $f(x) = (x^2 - 1)(x^2 - 3) = (x - 1)(x + 1)(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3})$.

Zera: $x = \pm 1, \pm \sqrt{3}$;

granice w $\pm \infty$ są równe $+\infty$;

$f'(x) = 4x^3 - 8x = 4x(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})$; zeruje się dla $x = 0, \pm \sqrt{2}$;

f' dodatnia na przedziale $(-\sqrt{2}, 0)$ i na przedziale $(\sqrt{2}, +\infty)$, ujemna na $(-\infty, -\sqrt{2})$ i na $(0, \sqrt{2})$;

Zatem: f rośnie na przedziale $[-\sqrt{2}, 0]$ i na przedziale $[\sqrt{2}, +\infty)$, maleje na $(-\infty, -\sqrt{2})$ i na $[0, \sqrt{2}]$;

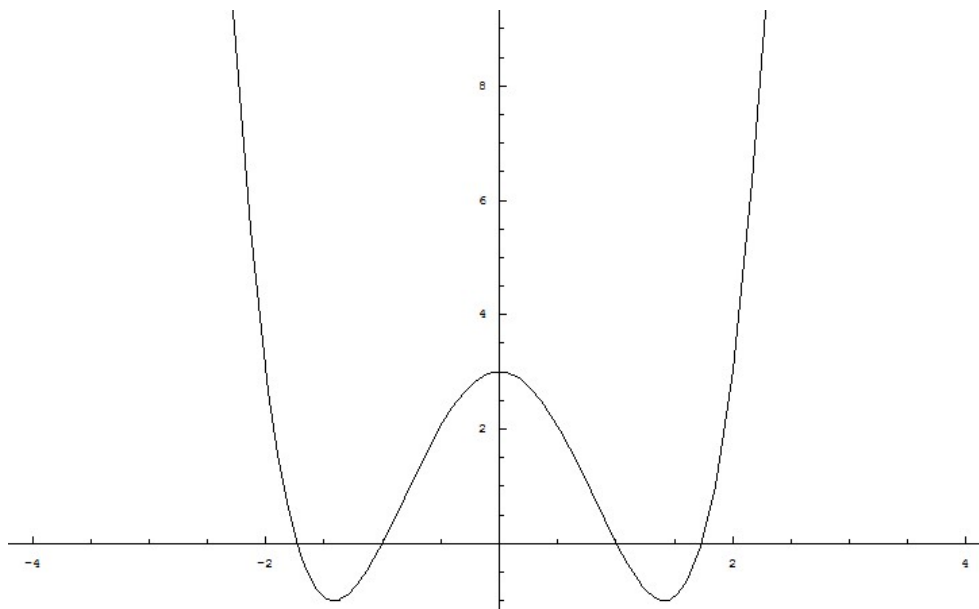
lokalne minima: $f(\pm \sqrt{2}) = -1$, lokalne maksimum $f(0) = 3$.

$f''(x) = 12x^2 - 8 = 4(\sqrt{3} - \sqrt{2}x)(\sqrt{3} + \sqrt{2}x)$; zeruje się dla $x = \pm \sqrt{2/3}$;

f'' dodatnia na $(-\infty, -\sqrt{2/3})$ i na $(\sqrt{2/3}, +\infty)$, ujemna na $(-\sqrt{2/3}, \sqrt{2/3})$;

f wypukła na $(-\infty, -\sqrt{2/3})$ i na $[\sqrt{2/3}, +\infty)$, wklęsła na $[-\sqrt{2/3}, \sqrt{2/3}]$;

Rysunek

5.(20p) Znaleźć największą i najmniejszą wartość funkcji $f(x) = e^{2x}(|x| - 3)$ na odcinku domkniętym $[-4, 4]$.

Rozwiązanie:

- 1) wartości w końcach: $f(-4) = e^{-8}$, $f(4) = e^8$
- 2) wartość w punkcie, w którym nie istnieje pochodna w $f(0) = -3$
- 3) na przedziale $(-4, 0)$: $f(x) = e^{2x}(-x - 3)$, $f'(x) = e^{2x}(-2x - 7)$;
 $f'(-7/2) = 0$, $f(-7/2) = e^{-7/2}$
- 4) na przedziale $(0, 4)$: $f(x) = e^{2x}(x - 3)$, $f'(x) = e^{2x}(2x - 5)$.
 $f'(5/2) = 0$, $f(5/2) = -e^{5/2}$

Z powyższych obliczeń wynika, że jedynymi punktami, w których funkcja może mieć ekstrema lokalne są $\pm 4, 0, -7/2, 5/2$, tymczasem tw. Weierstrassa gwarantuje, że funkcja ciągła na przedziale domkniętym musi przyjąć swoją wartość największą i najmniejszą, które automatycznie są ekstremami lokalnymi. Zatem z porównania wartości funkcji w tych punktach wnioskujemy, że $\max(f) = f(4) = e^8$, $\min(f) = f(5/2) = -e^{5/2}$.

6.(15p) Znaleźć granicę $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(e^{7x} - 1)}{\sin(9x^2)}$.

Rozwiązanie: $\dots = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^{7x} - 1)/7x \cdot 7}{\sin(9x^2)/9x^2 \cdot 9} = \frac{\lim_{x \rightarrow 0} (e^{7x} - 1)/7x \cdot 7}{\lim_{x \rightarrow 0} \sin(9x^2)/9x^2 \cdot 9} = \frac{7}{9}$

B

1.(10p) Znaleźć granicę $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n^2 + 9n + 2} - \sqrt{n^2 + 8n + 1}$.

Rozwiązanie: $\dots = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^2 + 9n + 2) - (n^2 + 8n + 1)}{\sqrt{n^2 + 9n + 2} + \sqrt{n^2 + 8n + 1}} =$
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n-1)/n}{(\sqrt{n^2 + 9n + 2} + \sqrt{n^2 + 8n + 1})/n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-1/n}{(\sqrt{1+9/n+2/n^2} + \sqrt{1+8/n+1/n^2})} =$
 $\frac{1}{\sqrt{1+\sqrt{1}}} = 1/2$

2.(15p) Znaleźć granicę $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{900} - x^{600} + 2x^{300} - 2}{7x^{900} - 7x^{600} + 6x^{300} - 6}$.

Rozwiązanie:
 $\dots = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{600}(x^{300} - 1) + 2(x^{300} - 1)}{7x^{600}(x^{300} - 1) + 6(x^{300} - 1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{600} + 2}{7x^{600} + 6} = \frac{1+2}{7+6} = 3/13$

3.(20p) Ile rozwiązań ma równanie:

- a) $e^{3x} = 3x$?
 b) $e^{3x} = 3x + 1$?
 c) $e^{3x} = 3x + 3$?

Rozwiązanie:

badamy $f(x) = e^{3x} - 3x$. Pochodna $f'(x) = 3e^{3x} - 3 = 3(e^{3x} - 1)$. Dla $x < 0$ mamy $f'(x) < 0$, a dla $x > 0$ mamy $f'(x) > 0$. Czyli na $(-\infty, 0]$ f maleje, na $[0, \infty)$ rośnie, w 0 ma minimum, $f(0) = 1$. Stąd:

- a) $f(x) = 0$ nie ma rozwiązań,
 b) $f(x) = 1$ ma jedno rozwiązanie (minimum),
 c) $f(x) = 3$ ma 2 rozwiązania (po jednym na każdej półprostej, co wynika z tw. Darboux zastosowanego do naszej ciągłej i monotonicznej na tych półprostych funkcji).
-

4.(20p) Zbadać funkcję (zera, przedziały monotoniczności, przedziały wypukłości, ekstrema lokalne, granice w końcach dziedziny). Naszkicować wykres. $f(x) = x^4 - 5x^2 + 6$.

Rozwiązanie: $f(x) = (x^2 - 2)(x^2 - 3) = (x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3})$.

Zera: $x = \pm\sqrt{2}, \pm\sqrt{3}$;

granice w $\pm\infty$ są równa $+\infty$;

$f'(x) = 4x^3 - 10x = 4x(x - \sqrt{5/2})(x + \sqrt{5/2})$; zeruje się dla $x = 0, \pm\sqrt{5/2}$;

f' dodatnia na przedziale $(-\sqrt{5/2}, 0)$ i na przedziale $(\sqrt{5/2}, +\infty)$, ujemna na $(-\infty, -\sqrt{5/2})$ i na $(0, \sqrt{5/2})$;

Zatem f rośnie na przedziale $[-\sqrt{5/2}, 0]$ i na przedziale $[\sqrt{5/2}, +\infty)$, maleje na $(-\infty, -\sqrt{5/2}]$ i na $[0, \sqrt{5/2}]$;

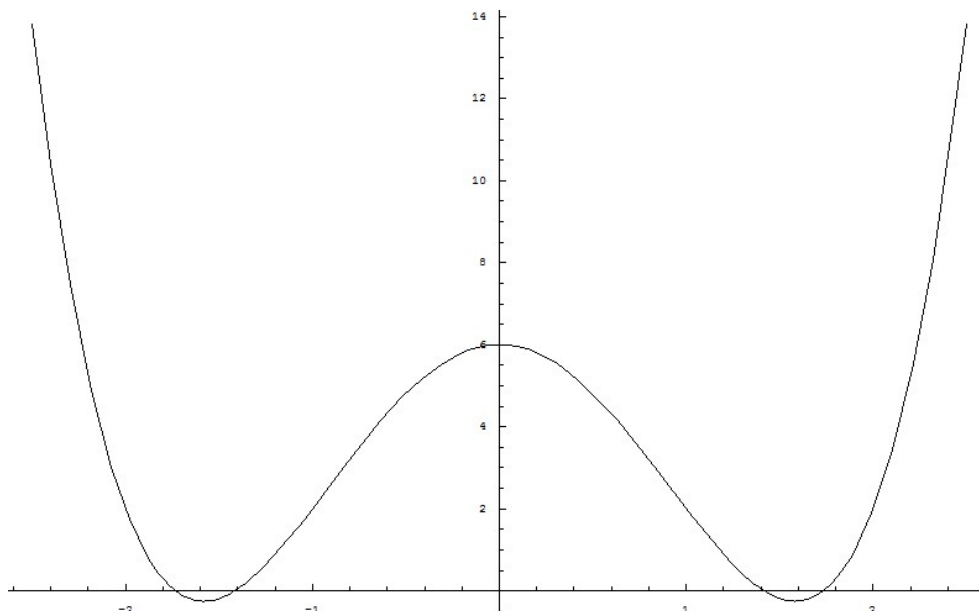
Lokalne minimum: $f(\pm\sqrt{5/2}) = -1/4$, lokalne maksimum $f(0) = 6$.

$f''(x) = 12x^2 - 10$; zeruje się dla $x = \pm\sqrt{5/6}$;

f'' dodatnia na $(-\infty, -\sqrt{5/6})$ i na $(\sqrt{5/6}, +\infty)$, ujemna na $(-\sqrt{5/6}, \sqrt{5/6})$;

f wypukła na $(-\infty, -\sqrt{5/6}]$ i na $[\sqrt{5/6}, +\infty)$, wklęsła na $[-\sqrt{5/6}, \sqrt{5/6}]$;

Rysunek

5.(20p) Znaleźć największą i najmniejszą wartość funkcji $f(x) = e^{3x}(|x| - 4)$ na odcinku domkniętym $[-6, 6]$.

Rozwiązanie:

- 1) wartości w końcach: $f(-6) = 2e^{-18}$, $f(6) = 2e^{18}$
- 2) wartość w punkcie, w którym nie istnieje pochodna (w $x = 0$): -4
- 3) na przedziale $(-6, 0)$: $f(x) = e^{3x}(-x - 4)$, $f'(x) = e^{3x}(-3x - 13)$;
ekstremum gdy $x = -13/3$, $f(-13/3) = e^{-13}/3$
- 4) na przedziale $(0, 6)$: $f(x) = e^{3x}(x - 4)$, $f'(x) = e^{3x}(3x - 11)$.
ekstremum gdy $x = 11/3$, $f(11/3) = -e^{11}/3$

Z powyższych obliczeń wynika, że jedynymi punktami, w których funkcja może mieć ekstrema lokalne są $\pm 6, 0, -13/3, 11/3$, tymczasem tw. Weierstrassa gwarantuje, że funkcja ciągła na przedziale domkniętym musi przyjąć swoją wartość największą i najmniejszą, które automatycznie są ekstremami lokalnymi. Zatem z porównania wartości funkcji w tych punktach wnioskujemy, że $\max(f) = f(6) = 2e^{18}$, $\min(f) = f(11/3) = -e^{11}/3$

6.(15p) Znaleźć granicę $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(e^{5x} - 1)}{\sin(8x^2)}$.

Rozwiązanie: $\dots = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^{5x} - 1)/5x}{\sin(8x^2)/8x^2} \cdot \frac{5}{8} = \frac{\lim_{x \rightarrow 0} (e^{5x} - 1)/5x}{\lim_{x \rightarrow 0} \sin(8x^2)/8x^2} \cdot \frac{5}{8} = \frac{5}{8}$